

normering buitengerechtelijke incassokosten

Tijdens het Algemeen Overleg van 11 november 2008 heeft de Tweede Kamer zich onomwonden uitgesproken over de naar haar mening “woekertarieven “ die door incasso-ondernemingen bij een (vermeende) schuldenaar in rekening worden gebracht (Kamerstuk II 2008/09, 24 515, nr. 144).

Het ontwerpbesluit incassokosten beoogt de vergoeding voor incassokosten te maximeren.

Betalingssystematiek

Momenteel wordt voor de berekening van buitengerechtelijke incassokosten een staffel op basis van Voorwerk II gehanteerd aangevuld met een stelsel van wettelijke rente. Deze wettelijke rente wordt gedifferentieerd naar handelstransacties (momenteel 8%) en consumententransacties (momenteel 4%). Een kleine middenstander met een (vermeende) betalingsachterstand wordt door de incasso-onderneming uit een oogpunt van winstmaximalisatie onder de categorie handelstransacties aangeslagen. Vervolgens kan de omvang van het te betalen rentebedrag door de incasso-onderneming stilzwijgend worden verhoogd door niet de enkelvoudige maar de samengestelde interest bij de (vermeende) schuldenaar in rekening te brengen.

NVI

Via een stapeling van handelstransactie en samengestelde interest kan een incasso-onderneming die de richtlijnen van branchevereniging NVI (Nederlandse Vereniging van Incasso-ondernemingen) hanteert per opdracht toch onredelijk hoge incassokosten realiseren, die in het geheel niet door navenante werkzaamheden worden gerechtvaardigd. Het huidige incassowezen is zeer lucratief voor incasso-ondernemingen en zeer nadelig voor (vermeende) debiteuren. Volgens de NVI telt de vereniging 30 leden, die 80% van de markt zouden vertegenwoordigen. Daarnaast zijn er 600 à 700 incassobureaus die niet zijn aangesloten. Alle incasso-ondernemingen, groot of klein, kunnen slechts bestaan als voldoende incasso-inkomsten door een opslag op de door de (vermeende) debiteur te betalen hoofdsom kunnen worden gegenereerd. Deze inkomsten streven kan slechts worden gerealiseerd als de “zielige schuldenaar”, zoals de voorzitter van de NVI, Jet Creemers, in een interview in de Telegraaf opmerkt, door intimidatie via hoge incassokosten, dreiging met deurwaarder en/of procesgang zich gedwongen voelt deze kosten (alsnog) te betalen. Ik verwijs in dit verband naar rapportages in consumentenprogramma's als Kassa en Tros Radar, waarin sprake is van personen, die geen enkele betalingsverplichting zijn aangegaan, maar louter door intimidatie en dreiging door een incasso-onderneming onverschuldigd tot betaling zijn overgegaan, om daarmee een mogelijke confrontatie met een deurwaarder te ontlopen. De incassobranche is een industrie met een miljoenenomzet. Zo behaalde Credit Yard Group B.V., die op haar website verwijst naar haar opdrachten van zorgverzekeraars en verzekeringsmaatschappijen in 2007 (inclusief haar werkmaatschappij Inkasso Unie B.V.) een omzet van € 17 mln. Voor de NVI staan dan ook de belangen van haar leden, de grot(er)e incasso-ondernemingen primair en niet die van de “hardwerkende MKB-ondernemers” zoals zij in de media suggereert.

De NVI laat zich voorstaan op het gebruik van het Inkasso Keurmerk als kwaliteitsinstrument, maar heeft tot heden geen kwantitatieve evidence based informatie verschaft over de effectiviteit van dit instrument (zie brief minister Justitie aan de Tweede Kamer van 29 maart 2007). Daarnaast bestaan er ook dwarsverbanden tussen incasso-ondernemingen en de NVI. De huidige secretaris/penningmeester Iedema is tevens CEO van Credit Yard Group/Inkasso Unie.

Over het optreden van Inkasso Unie zal op korte termijn een klacht worden ingediend bij de Raad van Toezicht van de NVI, dit na ruim twee jaar wanbeleid en excuses van medewerkers over hun optreden jegens een (vermeende) debiteur. Deze casus heeft er toe geleid dat opdrachtgever Agis Zorgverzekeringen Inkasso Unie onlangs heeft ontheven van haar opdracht (dossier is beschikbaar). Voor zover bekend heeft deze affaire niet tot stappen van de NVI jegens haar betrokken bestuurslid geleid. Voorts beweert de voorzitter van de NVI dat kantonrechters veelvuldig de incassokosten voor rekening laten van de opdrachtgevers van incasso-ondernemingen, zonder deze bewering op enigerlei wijze kwantitatief en kwalitatief te onderbouwen.

AMvB

In de concept-AMvB wordt voor een hoofdsom van de vordering van ten hoogste € 25.000,- een getrapte vaste vergoeding voor kosten voorgesteld die lager is naarmate de hoogte van de hoofdsom stijgt. Ik teken hierbij aan dat gezien de commerciële belangen van een incasso-onderneming in de praktijk een maximaal bedrag in de praktijk het gangbare bedrag zal zijn. De ratio van deze opzet is niet duidelijk, zeker als de doelstelling zou zijn een (mitigerende) normering van de vergoeding voor kosten.

In geval er sprake is van een hoofdsom van € 25.000,- zouden deze kosten als de reguliere wettelijke rente berekend zou worden (momenteel 4%) € 1.000,- bedragen of evenredig minder bij een lagere hoofdsom. Bij de voorgestelde getrapte vergoeding voor kosten zouden deze kosten echter € 1.025,- bedragen (zijnde de eerste trap(15%) € 375,-, de tweede trap (10%) € 250,-, de derde trap (5%) € 250,- en de vierde trap (1%) € 150,-. Een berekening van de actuele wettelijke rente vraagt overigens geen ingewikkelde exercities. Ik verwijs in dit verband naar de link “wettelijke rente” op de website van de NVI.